პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 134 (18376) სამშაბათი, 8 ივნისი, 1982 წელი ფასი 3 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საიუბილეო წელს — დამკვრელური შრომის ვახტი!

ვიმუშაოთ დვიზიით: ნახევარი წლის გეგმა—ვადაზე ადრე და გადაჭარბებით!

ამთავითვე შევქმნათ იმის საფუძველი, რომ წლიური გეგმა 10 თვეში შევასრულოთ!

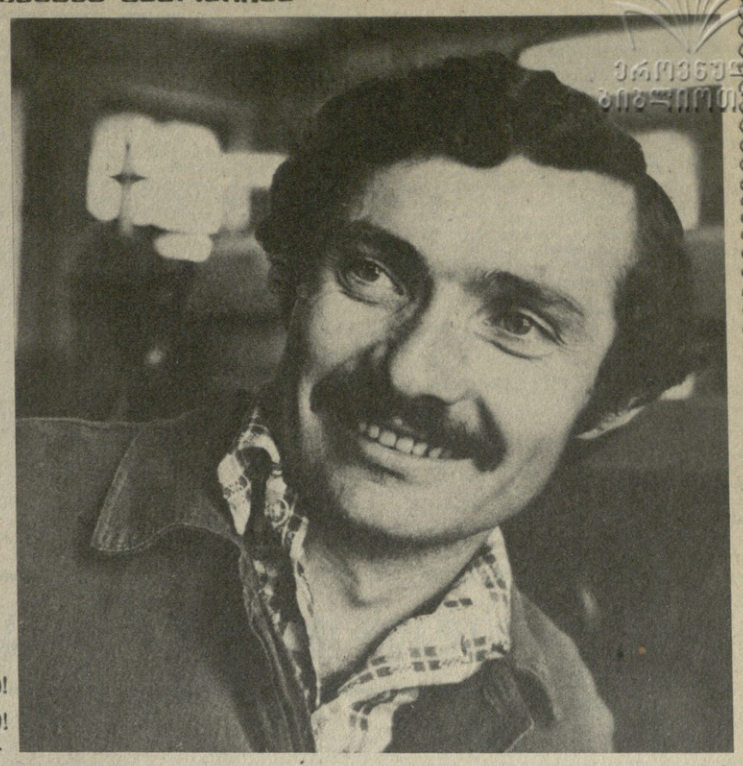

თბილისის კამოს სახელობის სამხმელო მექანიკური ქარხნის კოლექტივი ფართოდ ჩაება სსრ კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის გაზრდილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში. მან ხუთი თვის სახელმწიფო გეგმის გადამეტებით 90 ათასი მანეთის პროდუქცია გამოუშვა, შესრულდა აგრეთვე პროდუქციის რეალიზაციის დავალება.

შრომითს პაექრობაში განსაკუთრებულ წარმატებებს აღწევს საიარაღო საამქროს ზეინკალი ი. მუსელიანი, იგი გრაფიკს გასწრებით ყოველდღიურ დავალებას მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით ასრულებს. თავდადებულმა შრომამ თავისი შედეგი გამოიღო, მან უკვე უპატაკა სამშობლოს ექვსი თვის სახელმწიფო გეგმის შესრულება. მოწინავე ზეინკალი წლიურ გეგმას ორი თვით ადრე შეასრულებს.

თ. ნიკოლაიშვილის ფოტო.

ლიას, სულ სამი კვირა დარჩა მეთერთმეტე ხუთწლედის მეორე წლის პირველი ნახევრის დამთავრებამდე. ჩვენი რესპუბლიკის სამრეწველო საწარმოები, სატრანსპორტო და სამშენებლო ორგანიზაციები ყოველდღე ზრდიან შრომითს ტემპს. ასობით საწარმოს, საამქროს, უბნის, ბრიგადის კოლექტივები, რომლებიც სოციალისტურ შეჯიბრებაში არიან ჩაბმული სსრ კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისადგილის, სამშობლოს ნახევარი წლისა და ივნისის სახელმწიფო გეგმების შესრულებას უპატაკებენ.

ყველაფერი უნდა ვილონოთ იმისათვის, რომ მაქსიმალურად შევამციროთ ჩამორჩენილი კოლექტივების რიცხვი, რეზერვების გამოელენის, ყაირათიანობის, შრომისა და ტექნოლოგიური დისციპლინის განმტკიცების გზით ვადამდე უნდა გადავწყვიტოთ ყველა ჩვენ წინაშე მდგომი ამოცანა. გრაფიკის გასწრებით მუშაობა დაგვეხმარება 7 ნოემბრისათვის შევასრულოთ ნლიური დავალება, უთუოდ განვახორციელოთ სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის მიზანდასახულობანი.

გრაფიკის გასწრებით

ვადამდე თითქმის ერთი თვით ადრე შეასრულეს ნახევარი წლის სოციალისტური ვალდებულებანი საქართველოს ენერგეტიკოსებმა. უფრო მეტიც, მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით შესრულდა ელექტროენერგიის ზეგეგმით წარმოების ვალდებულება. ენერგეტიკოსებმა, რომლებმაც პირობა დადეს, პირველ ნახევარწლეულში დავალების გადამეტებით 40 მილიონ კილოვატსაათს გამოვიმუშავებთო, მომხმარებელს 51 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია მოაწოდეს.

განსაკუთრებით დამკვრელურად გაისარჯნენ ჰიდროენერგეტიკოსები, რომლებმაც გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით ერთნახევარჯერ გადაიდეს ელექტროენერგიის გამოუშვავება. „ელექტროგენერეტიკის“ ამსოლუტურმა მატებამ 930 მილიონი კილოვატსაათი შეადგინა, რის მეშვეობითაც თბოელექტროსადგურების ღუმელებში დაწვა გადაურჩა თითქმის 235 ათასი ტონა მაზუთი.

ივნისის პირველი დეკადებიდანვე მეტი წილი სადგურების ენერგეტიკოსები სგგეგმო დავალებათა გასწრებით შეუბიჯნენ. „ამან შეესალელობა მისცათ დიდოთ პირობა, რომ სსრ კავშირის მე-60 წლისთავის აღსანიშნავად ნაკისრი ვალდებულებანი ვადამდე განაღდდება. (საქინფორმი).

არის ფლიური გეგმა!

თბილისის № 1 მექანიკური ქარხნის კოლექტივი (დირექტორი გ. დუალაძე) ფართოდ გამოეხმაურა მოსკოვის მოწინავე საწარმოთა ინიციატივას — სსრ კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავს 60 დამკვრელური კვირა— და წარმატებასაც აღწევს.

საწარმოში დიდი ყურადღება ემეცვა პროდუქციის ხარისხის გაუჯობესებას. წლის სახელმწიფო გეგმა ამ მიმართულებით ჯერ კიდევ, მაისის დასაწყისში შესრულდა. ახლა სპეციო ხუთკუთხედით აღნიშნული პროდუქციის ხვედრითი წილი წარმოების საერთო მოცულობაში 48,8 პროცენტს შეადგენს.

ქარხნის კოლექტივმა გადაწყვიტა წლის ბოლომდე გეგმის გადამეტებით კიდევ მილიონი მანეთის სახელმწიფო ხარისხის ნიშნიანი პროდუქცია დაამზადოს. შრომაში განსაკუთრებულ წარმატებებს აღწევს ის უბანი, რომელსაც სათავეში ო. ჟღენტი უდგას. ამ კოლექტივის მშრომელები ყოველდღიურ დავალებას მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით ასრულებენ. („კომ.“ კორ.).

რეზერვები მოძმეთა ბაზეზე

ბიათუბარა. (საკ. კორ.). „ბიათუმნაგანუმის“ სამთო კომბინატის ელექტრომექანიკური სახელოსნოს კოლექტივი მნიშვნელოვნად უსწრებს პროდუქციის გამოშვების გრაფიკს. ეს წარმატება განაპირობა საწარმოში შრომის დისციპლინის განმტკიცებამ, ყაირათიანობამ, დაზგადანადგარების მწარმოებლობის ამაღლებამ, არსებული რეზერვების ამოქმედებამ.

მასობრივი ხასიათი მიიღო ნედლეულის დაზოგვისათვის გაჩაღებულმა შეჯიბრებამ. მექანიკური საამქროს მოწინავე ზეინკლები ი. ვარდოსანიძე, ი. კუპატაძე, გ. იაკობაშვილი, ხარატი ნ. ბერეზოვი და სხვები თითოეული ოპერაციის დროს სულ ცოტა 30-კა გრამ ლითონს ზოგავენ.

შეჯიბრებაში დაწინაურდნენ ის საწარმოო უბნები, რომლებსაც ბ. თოდაძე, გ. ტყვილაძე და ო. ცაბაძე ხელმძღვანელობენ. საწარმოს კოლექტივმა ხუთი თვის გეგმის გადამეტებით უკვე 70 ათასი მანეთის პროდუქცია გადოუშვა. კომბინატის კოლექტივის გადაწყვეტილებაა ადგილობრივი საპჭოების არჩევნების დღისათვის — 20 ივნისისათვის ქვეყანის შვიდი თვის დავალების შესრულება უსატკენ.

ფეჯიბარების ლიდერი

ტყიბული (საკ. კორ.) ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებისადმი მძღვნილი ვახტის მაღალ შრომის ნაყოფიერებას აღწევს რესპუბლიკის ქვანახშირის მრეწველობის ფლაგმანის — ლენინის სახელობის შახტის კომუნისტური შრომის ბრიგადა, რომელსაც ნოვატორი მეშახტე გ. ისაკაძე ხელმძღვანელობს. ბრიგადის კოლექტივმა უკვე შესასრულა ნახევარი წლის სახელმწიფო დავალება. ბრიგადის თითოეული წევრი ახლა ცვლაში 2-2,5 ტონა ქვანახშირის იღებს ნორმის გადამეტებით.

ბრიგადის ასეთი დამაჯერებელი წარმატების საწინდარია მისი წევრების დიდი ოსტატობა და დახელოვნება. ამ კარგად იყენებენ სამმაგეო ტექნიკას, მინიმუმამდე ამცირებენ თითოეული ოპერაციის შესრულების დროს, მუშაობენ უწყნოდ და უთავაროდ.

ამფალდებენ სენაუს

ბორჯომი, დაკუწული ბალახით დატვირთული მანქანების კვალმა გურჯაანის მეცხოველეობის სამეურნეობათაშორისო. პრიუტყვის სასუქებელი მეურნეობის სასენაჟე ტრანშეებთან ხდებოდა. აქ არიან მეურნეობის დირექტორი მ. გაბიტაშვილი, „საქსახსოფტექნიკის“ გურჯაანის რაიონული გაერთიანების მმართველის მოვალეობის შემსრულებელი ო. თარხნიშვილი და საკვებმომპოვებელთა მთელი ბრიგადა.

— გურჯაანის რაიონის მეცხოველეებს, რომ იტყვიან, სულაც მოუსწრო წელეანდელმა გამოზამთრებამ თითქმის მოლიანად ამოწურა პრიუტყვის საკვების მარაგი, პრიუტყვი შიმშილობის საშიშროების წინაშე აღმოჩნდა და აი პირველი მოსავალიც მოვიდა, — გვითხრა მეურნეობის დირექტორმა, — ახლა ჩვენ რაიონის თითქმის ყველა საზოგადოებრივ მეურნეობას ვუგზავნით ბალახს. საამისოდ შარშან შემოდგომაზევე დავიკირავთ თადარიგი. 600 ჰექტარზე დავთესეთ ჭვავისა და ხორბლის ნარევი. შემდეგ ზამთრის გვალვიანი ამინდების გამო თებერვალში 300 ჰექტარზე დათესილი ბარეა. მერე გაზაფხულს წვიმები წამოგვშველა და ჰექტარზე საგეგმო 100 ცენტნერის ნაცვლად 150-160 ცენტნერ მწვანე მასას ვიღებთ. იმის გარდა, რომ ვკვებავთ რაიონის მსხვილფეხა პირუტყვს, სენაჟის ჩადებაც დავიწყეთ. ჩადებული გვაქვს უკვე 4.100 ტონა. სენაჟის დამზადების წლეანდელი გეგმა 8400 ტონას ითვალისწინებს. ჩვენ ვვარაუდობთ, რომ 14000 ტონაზე მეტს დავამზადებთ. ეაბირეთ ამ საქმეს მარცვლეული კულტურების მოსავლის აღების დაწყებამდე მოვრჩეთ. მთავარ ყურადღებას ვუთმობთ დამზადებული საკვების ხარისხს. მთელი მოწოდებიანთ მუშაობენ ბიეეი სენაჟის დაცლასა და მოტკეპნაზე; რიგრიგობდან ბინდამდე ტრიალებენ მუხლჩაუხრელად დამმარე მუშები ბ. ქართველიშვილი, გ. გოგნაძეები, გ. ყარაშვილი, ო. მამაფოლაშვილი და სხვები. თავიანთ ტრაქტორებს მოსვენებას არ აძლევენ მექანიზატორები გ. ჯანყოფრიანი, ბ. რუაძე, გ. მაისურაძე.

თითოეული სათიბელას მწარმოებლობა დღეში 70-80 ტონის შეადგენს, ხოლო კომბაინისა — 100-120 ტონაზე მეტს. ქების ღირსნი არიან ჩვენი მექანიზატორები ო. სიმონიშვილი, მ. ჩოგოშვილი, ფ. ვანიეკი ეკ მოსავლის აღების დაწყების დღიდან ჩვენი მეურნეობის ვიმპეოს „მოწონავის“ მფლობელია.

საკვებმომპოვებელთა ამყამინდელ შემართებას დიდად შეუწყო ხელი მატერიალური სტიმულირების ახალმა მეთოდმა, რომლის მიხედვითაც საკვებმომპოვებლებს ყოველი გადაჭარბებული ტონისათვის, ხელფასის გარდა, 20 კაპიკი ეძლევათ. დღიური ნორმა 20 ტონაა, ჩვენი მექანიზატორები და მძღოლები ეს ფიგურა ყოველდღიურად ორჯერ მეტ მწვანე მასას გამოგზავნას ასწრებენ.

ჩვენ, რა თქმა უნდა, ვგრძნობთ კარგ დახმარებას, რომელსაც „საქსახსოფტექნიკა“ ფლობს, კერძოდ, მისი ავტომეურნეობა გვიწევენ, მაგრამ არ შეიძლება აქვე არ აღვნიშნო, რომ საკვებდამამზადებელ ტექნიკას არ ჰყოფნის სათადარიგო ნაწილები, რის გამოც მანქანები ცდები.

ეს საქმე თუ დროულად არ გამოსწორდა, თავთავიანი კულტურების აღებაც გაგვიჭირდება.

დ. გერბიშვილი.
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

ეფო-ქარის ნაფარმი

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებებს ერთსულოვნად გამოეხმაურნენ თერჯოლის რაიონის მშრომელები. მთელი აქტივი სოფლად გავიდა. საწარმოო ბრიგადებსაც და ცალკე დასახლებულ უბნებში იმართება მშრომელთა კრებები, მსჯელობენ პროდუქტების სიუხვის შექმნის რეზერვებზე, იმაზე, რომ თავდადებული გარჯით უზრუნველყოფენ წლიური გეგმის ათ თვეში შესრულებას. ამ გადაწყვეტილების რეალიზაციისათვის გაჩაღებულ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმულია 1.942 ოჯახი. მათგან 1.195 ოჯახი ხორცის მიყიდვის ვალდებულებას კისრულობს, ხოლო 837 — ყველს ჰპირდება სასურსათო პროგრამის ანგარიშში.

— ძვირის კოლმეურნეობაში, — თქვა მისმა თავმჯდომარე გ. ვერულაშვილმა, — საკარმიდამო მეცხოველეობის განვითარების დიდმნიშვნელოვან საკითხებზე ფართო განმარტებითს მუშაობას ეწევა მოსახლეობის კოოპერირების საკითხთა მაკოორდინირებელი კომისია. პირველი ნაბიჯები დამაჯერებელია. კოოპერირებაში უკვე ჩაება 285 ოჯახი. წინასწარი შეფასებებით, მაგალ ვლოდებით სულ ცოტა 10 ტონა ხორცს და 4,5 ტონა ყველს, რაც დიდი წვლილია გეგმის შესრულებაში. კომუნისტები, კომკავშირელები დიდ მასობრივ მუშაობას ეწევიან სოფელში და უზრუნველყოფენ, რომ ამ დიდ საქმეში ჩაებას ყველა კომლი.

მეგრელეთან სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაებენ სოფელ საზანაზე 26 კომლისის სახელობის კოლმეურნეობის მშრომელები. ამ ჯერჯერობით მხოლოდ 105 კომლთან არის გაფორმებული ხელშეკრულება ხორცისა და ყველის წარმოების შესახებ. ამ დღეებში დამამზადებელ ორგანიზაციებს უკვე ჩაბარდა ამ პროდუქტების ბირველი ტონები.

კვახურეთი მერძეველობა-მებოსტნეობის საბჭოთა მეურნეობის უმაღ შ. ლანჩავამ კოოპერირების წესით 30 სული ღორის გამოზრდა და გასუქება იკისრა. მამის მსგავსად ხორცის წარმოებისათვის გაჭილი შეჯიბრში ჩაებნენ კვახურეველები ს. ლანჩავა და ი. ცხადაბერიძე, ისინი 25-25 სულ ღორს ზრდიან. მათი მეზობელი ნ. ჭიკანავე 8 ღორს ჩაბარებს სახელმწიფოს.

პლენუმის შემდეგ განვლილ მცირე დროში დიდი სქემე გაკეთდა. უკვე კოოპერირებული მოსახლეობისაგან სახელმწიფო მიიღებს სულ ცოტა 114 ტონა ხორცს და 24 ტონა ყველს. შშრომელი კაცის მიერ შემენილი ეს დოვლათი ერთიორად გაიზრდება.

ო. ნიკაბაძე.
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

ქუთაისელ ავტომობილმშენებელთა დიდმნიშვნელოვანი ამოცანები

„საავტომობილო მრეწველობის სამინისტროს უზრუნველყოს, რომ მეთერთმეტე ხუთწლედში შეიქმნას 20 ათასი (წელიწადში) სახოფლო-სამეურნეო დანიშნულების ავტომატარებლის საწარმოო ხიმძლავრენი ქუთაისის საავტომობილო ქარხანაში“...

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმის მიერ მოწონებული სსრ კავშირის 1990 წლამდე პერიოდის სასურსათო პროგრამის ეს სტრიქონები ყურადღებს ცენტრში ჰქონდა მეთერთმეტე ხუთწლედში რესპუბლიკისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საწარმოების მშენებლობისა და განვითარების სამეშო ჯგუფის სხდომას, რომელიც ქუთაისის ავტომობილმშენებლობის, ავტოსაარმისაბმელების, ეათადარიგო ნაწილებისა და სხვა პროდუქციის გამოშვება. გეგმა ყველა მარეგენლების მიხედვით სრულდება.

მაგრამ ამის შესახებ სხდომაზე ილაპარაკეს როგორც ჩვენელი ე. ა. შეკარდნაძე, სსრ კავშირის საავტომობილო მრეწველობის მინისტრი ვ. ნ. ბოლიაკოვი, სსრ კავშირის საავტომობილო მრეწველობის მინისტრის მოადგილე. კამის საავტომობილო ქარხნის გენერალური დირექტორი ვ. ა. ფაუსტოვი, სამინისტროს სხვა ხელმძღვანელი მუშაკები, რუსეთელიკის და ქალაქ ქუთაისის პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო მუშაკები.

სხდომაზე გამოვიდნენ საქართველოს სსრ მშენებლობის მინისტრი ვ. ტ. გოგოლაძე, საქართველოს სსრ სამინჭაო და სპეციალური სამშენებლო საბჭოთა მთავარი სამმართველოს უფროსი გ. გ. გამყოფლიძე, ავტომრეწველობის — სახელმწიფო საკონვეიერო ინსტიტუტის დირექტორი ვ. ა. უსტინოვი, სსრ კავშირის საავტომობილო მრეწველობის სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის სამმართველოს მთავარი ინჟინერი ე. ბ. გოლოვანოვი, სსრ კავშირის საავტომობილო მრეწველობის მთავარი ტექნოლოგის სამმართველოს უფროსის მოადგილე ე. ბ. ლევინეკეი, სსრ კავშირის საავტომობილო მრეწველობის სამინისტროს მოწყობილობის სამმართველოს უფროსი ბ. ვ. ივანოვი, საქართველოს კომპარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი ნ. დ. რუხაძე, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი გ. ვ. ცოლბინი და სხვები.

სამეშო ჯგუფის სხდომაზე გამოვიდა სსრ კავშირის საავტომობილო მრეწველობის მინისტრი ვ. ნ. ბოლიაკოვი. ანალიზი გაუკეთა ეკონომიკურ ინტერესებს, ეკონომიკურ ინტერესებს, ეკონომიკურ ინტერესებს,

გაანალიზოდეთ სკკკ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებები!

შრომის ანაზღაურება წარმოებას უნდა ადიდებდეს...

ბოლოდროინდელ ახალი ეტაპი დაიწყო ჩვენ ქვეყნის სოფლის მეურნეობის განვითარებაში. კომუნისტური პარტიის მიერ სოფლად სოციალური გარდაქმნების დასახული მასშტაბები, შრომმეტი სახნავი, კულტურული და საყოფაცხოვრები პირობების გაუმჯობესება, სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთა ეკონომიკური გამტკიცების მთელი რიგი ღონისძიებები ჩვენს ქვეყანაში სასურსათო პროდუქტების წარმოების გადიდების მტკიცე საფუძველი გახდება.

ბუნებრივია, მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა პრაქტიკული განხორციელებისათვის, სასურსათო პრობლემების მოკლე დროში გადაწყვეტისათვის ბრძოლაში განსაკუთრებული როლი უნდა შეასრულონ პარტიის რაიონულმა კომიტეტებმა, პირველადმა პარტიულმა ორგანიზებებმა, კომუნისტებმა. აბსოლუტურ ლ. ი. ბრეჟნევმა ხაზგასმით აღნიშნა, თუ რა დიდ ამოცანებს უსახავს ეს პროგრამა კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების პირველად პარტიულ ორგანიზაციებს. დროის მოთხოვნები ხაზგასმით გამოიკვეთა პარტიული ორგანიზაციების მდგომარეობის რესპუბლიკურ კრებებზეც. სადაც კიდევ ერთხელ ნათლად შეიგრძნეთ, რომ ჩვენი მომავალი ჩვენსავე ხელშია, როგორსაც გამოვეჭედთ, ისეთი მერმისი გვექნება. პირველადების ბრძოლისუნარიანობას კიდევ უფრო ამაღლებს პარტიის რაკომიტეტის აპარატის განმტკიცება, რაიკომებში სოფლის მეურნეობის განყოფილებების შექმნა. იგივე ღონისძიება უზრუნველყოფს აგროსამრეწველო კომპლექსისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის გაუმჯობესებას.

ქარელის რაიონის კომუნისტებს, შშრომელებს კარგად აქვთ შეგნებული ის დიდი პასუხისმგებლობა, რომელიც სასურსათო პრობლემის წარმატებით გადაწყვეტისათვის ბრძოლაში ეკისრებათ. გვაქვს გარკვეული წარმატებებიც. მეთერმეტე ხუთწლედის პირველ წელს სახელმწიფოს მივყიდეთ 48.450 ტონა თესლოვანი და კურკოვანი ხილი, 32.250 ტონა შაქრის ჭარხალი, 5600 ტონა ბოსტეული, 5028 ტონა მარცვლეული, 1503 ტონა ხორცი და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები.

ეს წარმატებები კი განაპირობა შრომითის კოლექტივებში შრომისა და სახელმწიფო დისციპლინის განმტკიცებამ, პირველი პარტიული ორგანიზაციების ბრძოლისუნარიანობის ამაღლებამ, პარტიულ-პოლიტიკური და იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებამ, რაიონის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მორალური და მატერიალური სტიმულირების ღონისძიებათა ფართოდ დანერგვამ. მარტო შარშან რაიონის მშრომელებმა წესალისების მიზნით 569.600 მანეთი და 358 ტონა სოფლის მეურნეობის პროდუქტები მიიღეს.

მატერიალური სტიმულირების ფორმები კარგად არის მოწყობილი ბებნისის, რუსოსის საბჭოთა მეურნეობებში, ქარელის, ბბისის კოლმეურნეობებში, ურბნისის მეხილეობის აგროსამრეწველო კომპლექსში და სხვ. მარტო ბებნისის საბჭოთა მეურნეობამ შარშან მუშებს მატერიალური წახალისებისა და პრემის სახით 143.633 მანეთი მისცა.

წარმატებები გვაქვს, მაგრამ რაიონის კომუნისტებს მიაჩნიათ, რომ რაიონში ჯერ კიდევ მასშამალურად არ არის გამოყენებული სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოების გადიდების არსებული ბუნებრივ-ეკონომიური შესაძლებლობები. ნელი ტემპით ხორცეულოდ მიწაფთოვმედებისა და მეცხოველეობის კულტურის დონის ამაღლების, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების უზრუნველყოფის, შრომისა და სახელმწიფო დისციპლინის განმტკიცების ღონისძიებები. ჩვენს შრომმეტ ხუთწლედში ამ ნაკლოვანებათა ფარგლებში ბევრი საქმეა გასაკეთებელი. ეს ეხება ბებნისის, ბბისის, ურბნისის, ანმისის, ბაზალეთის, ბაზალეთის, ბაზალეთ

ვ. ვ. დიმიტროვის დაბადების მე-100 წლისთავისათვის

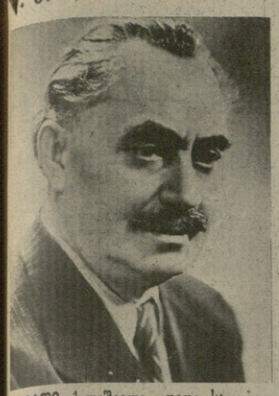

ერთი ქალაქელი დიდი სამეცადინო ომის დროს ფაშისტ ოკუპანტებს სარდაფში იმალებოდა და დრო ლაიფციგის პროცესის დოკუმენტების კითხვაში გაატარებდა.

მას ჰკითხეს: „შენ ამბობ, რომ სარდაფში ბნელოდა, როგორღა კითხულობდი?“

„მე მთელი წიგნი ზეპირად ვიცოდი“, — უპასუხა მან.

ასეთი იყო ადამიანებზე ვ. დიმიტროვის გავლენის ძალა.

გიორგი დიმიტროვი დაიბადა 1882 წლის 18 ივნისს რადომირის ოლქის პატარა სოფელ კოვაჩიცაში. იგი სკოლაში შეიყვანეს, მაგრამ არ დაეთმაგებია — ოჯახს უნდა დახმარებოდა და 12 წლისა ასოთამწყობი ვახდა. პირველი სამუშაოო ნათლობა ქალაქ წლისამ მიიღო სოფიის მბეჭდავთა გაფიცვის დროს. მალე ბავშვის მეშმათა ერთობის ერთ-ერთ ხელმძღვანელად აირჩიეს.

დიმიტროვის მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბებაში უდიდესი როლი შეასრულა მარქსის, ენგელსის და ლენინის ნაშრომებმა. 18 წლის ახალგაზრდამ საფუძველიანად შეისწავლა „კომუნისტური პარტიის მანიფესტი“. დიმიტროვს უყვარდა თქმა, რომ ფილოსოფია მას ცხოვრებამ მისცა.

1902 წლის დიმიტროვი შეეკრა ბულგარეთის მეშმათა სოციალ-დემოკრატიულ პარტიაში, ხოლო 1909 წელს აირჩიეს „ტესნიოკათა“ პარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრად და მას შემდეგ უცვლელად იყო ამ პარტიის (1919 წლიდან ბულგარეთის კომპარტიის) ხელმძღვანელობის შემადგენლობაში. 1904 წლიდან დიმიტროვი მონაწილეობს პარტიის ყველა ყრილობის მუშაობაში.

1921 წლის მარტში დიმიტროვი ჩამოვიდა მოსკოვში „კომუნისტური ინტერნაციონალის III კონგრესის მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად. ჩამოსვლის მეორე დღეს იგი შეხვდა ვ. ი. ლენინს. საუბარმა თითქმის ორ საათს გასტანა. ლენინთან შეხვედრამ დიმიტროვზე წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვა. ახალგაზრდა კომუნისტებისათვის დიმიტროვს არაერთხელ უთქვამს: „მე ვეკითხებოდი ლენინს ბულგარეთში მრავალრიცხოვანი ტერორის ბრძოლის დროს. ვეკითხებოდი საპატიმროში ყოფნისას და ლაიფციგის სასამართლოზე. ვეკითხებოდი, როცა კომინტერნის პარტიის ნებით კომპარტიების სათავეში მოვექეცი. ღიღესაც ყოველდღე ვეკითხები ლენინს, როცა რეკონსტრუქციისა და განმათავისუფლებელი მორიგობა ფართოვდება და ღრმავდება, როცა სულ ახალ-ახალი ხალხები იბრძვიან ახალი ცხოვრებისათვის და კომუნისტების წინაშე დგება ამობით ახალი ამოცანები“.

კრებლები, ლენინის „ბინეტი ინახება ბულგარულ-ფრანგულ ლექსიკონი წარწერით: „მსოფლიოს პროლეტარული რევოლუციის ჩვენს საყვარელ და უბადლო ბელადს ამხანაგ ლენინს — ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სახელით გ. დიმიტროვი. 1921 წ. 5/III“.

1923 წლის 23 სექტემბერს ქალაქ ფერდინანდის განაპირა უბანში, ნისლიან სიჩუმეში ჭუოვის ფეთქების ხმა გაისმა. ეს იყო რევოლიციონ მთავრობის წინააღმდეგ მსოფლიოში პირველი ანტიფაშისტური აჯანყების დაწყების სიგნალი. ეს აჯანყება, რომელს ხელმძღვანელობაც იყვნენ ვასილ კოლაროვი და გიორგი დიმიტროვი, სისხლში ჩაახრჩეს. შეიარაღებული აჯანყების ხელმძღვანელობისათვის ფაშისტურმა სასამართლომ დიმიტროვს 1923 წელს დაუსწრებლად გაუმტანა სასიკვდილო განაჩენი. 1926 წელს ფაშისტების მიერ კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ მოწყობილი პროვოკაციული პროცესის შემდეგ დიმიტროვს ქალაქ დაუსწრებლად მიუსაჯეს სიკვდილი.

დიმიტროვი მოსკოვში იყო, როდესაც ვლადიმერ ილიას ძე ლენინი გარდაიცვალა. კლდესავით მტკიცე დიმიტროვიც ვერ ფარავს ოდიდეს ტკივილს. იგი დაესწრო ლენინის ცხედრის გორკიდან გადმოსვენებას, სასტიკი ზამთრიანი ფიდა ქვაშორების სასტლის სეტტებიან დარბაზში.

1933 წლის თებერვლის ერთ ნისლიან ღამეს ბერლინში, რაიხსტაგის შენობაში ხანძარი გაჩნდა... ოფიციალურ ცნობაში პიტლერის მთავრობა ამტკიცებდა: „ხანძრტაგს კომუნისტებმა წაუკიდეს ცეცხლი, რომ ხანძრის გაჩენა სისხლისმღვრელი აჯანყების და საომეალაჭო ომის სიგნალი ყოფილიყო. 9 მარტს, ბერლინში რეიხსტაგის „ბაიერიაფში“ დააპატიჭეს გიორგი დიმიტროვი და მისი ორი ბულგარელი ამხანაგი. მათ რაიხსტაგის დაწვა წაუყენეს ბრალდებად. დიმიტროვს ბოროკელი დაადეს და ჩასვეს მკაცრი რეჟიმის ცნობილ მოაბატის სპატიმროში.

დიმიტროვი ერთ-ერთ გამოსვლაში თავის ცხოვრების გზას რომ იგონებდა, ამბობდა: „როდესაც ბერლინის მოაბატის სპატიმროში მოვხვედი, მომთაფლეს საკანში, რომელიც განკუთვნილი იყო განსაკუთრებით საშიშ დამნაშავეებისათვის. საკანის კარზე ეწერა სიტყვები: „გადაიფურე იმედი ყველა აქ შემოსულმა“.

მე გამეცინა და გავიფიქრე: „ეს არ შეიძლება მე მეზებოდეს“. რატომ? იმიტომ, რომ ღრმად ვიყავი დარწმუნებული: რაც უნდა მომიფიდეს, რომ მომკლან ქალაქი, იდეა, რომლისთვისაც მე ვიბრძოდი, უძლეველია“.

ლაიფციგის პროცესი 1933 წლის 21 სექტემბერს დაიწყო. დიმიტროვმა საბრალდებო სკამი რევოლიუციურ ტრიბუნად, ფაშიზმის გასამართლებად აქცია. პოლიციელებმა რამდენჯერმე ძალით დასვეს დიმიტროვი სკამზე. თავმჯდომარე და მოსამართლეები სათათბიროდ გაეიდნენ მიეცათ თუ არა სიტყვის გაკრძალვის ნება დიმიტროვისათვის. თათბირი დამთავრდა. ისინი აცხადებდნენ: ბრალდებულს აქრძალოს სიტყვის თქმა. დიმიტროვი არ ეთანხმება ამ გადაწყვეტილებას და თავის გამოსვლას ამთავრებს სიტყვებით:

„XVII საუკუნეში გალილეი ფრსდგა ინკვიზიციის მკაცრი სასამართლოს წინაშე, რომელსაც მისთვის, როგორც მწვალებლისათვის, სიკვდილი უნდა მიესაჯა. მან ღრმა რწმენით, მტკიცედ განაცხადა:

— და მაინც ის (დედამიწა) ბრუნავს.

და ეს მეცნიერული დებულება შემდეგში მთელი კაცობრობის კუთვნილება გახდა.

ჩვენ, კომუნისტებს, დღეს შეგვიძლია ისევე მტკიცედ, როგორც მოხუცმა გალილეომ თქვა, ვიყავიო

ლეგენდა გრძელდება...

და ის მაინც ბრუნავს: ისტორიის ჩარხი წყობა — საბჭოთა ეროპისა,ეკენ, საბჭოთა რესპუბლიკის მსოფლიო კავშირისაკენ ბრუნავს.

და ამ ჩარხს, რომელსაც აბრუნებს პროლეტარიატი კომუნისტური ინტერნაციონალის ხელმძღვანელობით, ვერ შეაჩერებთ ვერც გამანადგურებელი ღონისძიებებით, ვერც კატორღით, ვერც სიკვდილით დასჯით.

ის ბრუნავს და იბრუნებს კომუნიზმის საბოლოო გამარჯვებამდე“.

პროგრესულმა „ცაცობრობის“ დიმიტროვის დასაბეგად მთელ მსოფლიოში გაანალა „ფართო კამპანია ლოზუნგით: „გადაეთავისუფლეთ გიორგი დიმიტროვი!“. 1933 წლის 23 დეკემბერს სასამართლო იძულებული გახდა გაემართლებინა გიორგი დიმიტროვი და სხვები, რომელთაც რაიხსტაგის დაწვა ედებოდათ ბრალად.

დიმიტროვის ყოფილი მდივანი ნედელჩო განაცხადა თავის ორტომიან წიგნში „გიორგი დიმიტროვი, როგორიც მე იგი ვნახე და დავიმახსოვრე“ (გამოიცა მოსკოვში 1979 წელს) წერს: „...პროცესამდე იგი მართლაც იყო კომინტერნის პასუხისმგებელი მუშაკი, მაგრამ არა ყველაზე გამოჩენილი! მართალია, რომ მას ებარა ბრძოლის ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე უბანი — დასავლეთ ევროპის ბიური, მაგრამ თუ რა ძალას წარმოადგენს იგი, მხოლოდ პროცესზე გაჩაღებული ბრძოლის დროს გამოჩნდა.

ამასვე მოწმობს ი. ბ. სტალინის სიტყვები. ერთ-ერთი პროცესის მსვლელობის დროს მან თქვა: — სად იმალებოდა აქამდე ეს ლომი!

ეს სიტყვები არსად არ არის აღნუსხული, ყოველ შემთხვევაში მე არ შეხვედრია, მაგრამ ძალზე მნიშვნელოვანი სიტყვებია.

1934 წლის 27 თებერვალს ბერლინიდან მოსკოვში ჩამოფრინდნენ დიმიტროვი, პოპოვი და ტანეევი. მეორე დღეს „პრავდაში“ დაიბეჭდა მოწმინაგი სტატია „დიმიტროვი“: „დიმიტროვის, შეუდრეკელი ბოლშევიკის სახელი გადაიქცა ყველა ქვეყნის პროლეტარული მასების ბრძოლის სიმბოლოდ.

ივლისის პირველ რიცხვებში დიმიტროვი ყირიმში ჯამეგზავრა, იქიდან კი საქართველოში ჩამოვიდა. თბილისელ „ყირიმის“ ქიმი მსუბუქად შეეხო სოხუმის ნავსადგურის ბეტონს. ბაგირები ნავსაბმელს შემოეხვია. ეიეიმ, ჩვეულებრივ ყურზაურში, ამწეების ხმაურსა და მტვრიანობაში შეძახი ეიეიმ გაისმა თბილად და აღელვებით წარმოთქმეული სიტყვა:

— დიმიტროვი!

დიახ, ეს დიმიტროვი იყო. რა სასახლურელი იყო მისი სახის ცქერა, რომელიც მბოლოდ გზებეთებიდან და ჟურნალებიდან იყო ცნობილი. დიმიტროვის ჩამოსვლის ამბავი გიიეის პორტის მუშებმა. ეკიმის ქიმთან შეიკრიბნენ მატროსები და მუკერთაველები, საიდანაც ისმის გ. დიმიტროვის ხმა: ვმადლობთ ეულთაბერი შეხვედრისათვის, ამხანაგებო! ჩვენი შეხვედრა დღეს მეტად მოკლეა, მაგრამ მე უდიდესი სიხარულით გამოვნახავ დროს, რომ უფრო დაწერილებით ვესაუბრო სოხუმის მუშებსა და მშრომელებს. გადაეცით მათ ჩემი მხურვალე სალამი!

9 ივლისს, დილით თბილისელთა ბათუმში ჩამოვიდნენ გიორგი დიმიტროვი, დედამისი პარაშკევა, და მაგალითა და ცნობილი ბულგარელი რევოლიციონერის ბლაგოევის ქალიშვილი სტელა ბლაგოევა. დიმიტროვის ჩამოსვლის ამბავი ელვის სისწრაფით მოედო ქალაქს. ნავსადგურს მოაწყდა ათასობით ადამიანი. ლუარკ ცაზე ეზე ეკაკაშებდა. მისი სხეიები ისევე თბილი იყო, როგორც ძვირფასი სტუმრების დამხვედრთა ღიმილი.

სტუმრები გაეცნენ ნავთობგადამამუშავებელ ქარხანას, სილამაზით განთქმულ ბოტანიკურ ბაღს, წარმტაც მწვანე კოხეს, მოინახულეს ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობა და ჩაის ფაბრიკა. სალამოს კულტურისა და დასვენების ზღვისპირა პარკში მათ პატივსაცემად გაიმართა ხალხმრავალი მიტინგი, რომელზეც პარაშკევამ დამსწრეთ მოუთხრო ლაიფციგის პროცესზე. მეორე დღეს გიორგი დიმიტროვმა სიტყვა წარმოთქვა ნავთობგადამამუშავებელ ქარხანაში გამართულ მიტინგზე, სალამოს კი მუშათა ცენტრალურ კლუბში შეხვდა ქალაქის პარტიული აქტივს.

უწყვეტ ნაკადად მოედინებოდნენ ბულგარეთიდან მშრომელი ადამიანები. თითოეულ მათგანს სურდა ესახა ქემშინატი გმირი — დიმიტროვი, მოესმინა მისთვის, ელაპარაკა მასთან და თუ საშუალება მიეცემოდა ხელი ჩამოერთვა. ლაიფციგიდან გმირი პრეზიდიუმმა ეს რამ გამოჩნდა, იქუხა ტაშმა. სტუმარი ლაპარაკობდა მხურვალედ, თითქმის მშფოთვარედაც:

„...მე ვგრძნობდი მსოფლიოს პროლეტართა მხარდაჭერას... ჩვენ ვიცოდით რომ არსებობს მოსკოვი და დიდი საბჭოთა ქვეყანა“... მას სულგანაბული უსმენდნენ. იმავე დღეს დიმიტროვმა ქართველი მშრომელებისადმი დაწერა მისასალმებელი წერილი, რომელიც ერ ადგილობრივ გაზეთში, შემდეგ კი გაზეთ „კომუნისტში“ გამოქვეყნდა.

ხშირად ვიგონებთ ამ აქტივზე მის მიერ წარმოთქმულ წინასწარმეტყველურ სიტყვებს: „...მავი ზღვა აშორებს თქვენს მხარეს ბულგარეთისაკენ, მაგრამ მალე დადგება ის დღე, როცა შავი ზღვა იქცევა ხიდად, რომელიც შეაერთებს ჩვენს ქვეყნებს და იქნება თავისუფალი ურთიერთობა ჩვენს ქვეყნებსა და ხალხებს შორის. შავი ზღვა გადაიქცევა ჩვენს ხალხებს შორის მეგობრობის ზღვად“.

ეს სიტყვები გამართლდა. ყოველშლიერად მტკიცდება ურყევი მეგობრობა ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის ბლაგოევგრადის ოლქსა და აჭარის ავტონომიურ საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკას შორის.

11 ივლისს სტუმრები გაიცალეს. რკინგზის სადგურზე უამრავმა ხალხმა მოიყარა თავი.

ბათუმიდან სტუმრები ბორჯომში ჩავიდნენ. მათ პატივსაცემად სერგო ორჯონიკიძის სახელობის პარკში გაიმართა მიტინგი.

დიმიტროვი დაბინავდა სანატორიუმ „ლენინში“. სტუმარს არც აქ შეუწყვეტია აქტიური საზოგადოებრივ-პოლიტიკური საქმიანობა: პოლიტიკურ მოდგაწეებს და ორგანიზაციებს გაუგზავნა წერილები, დაწერა წინსასტუდიო წერილები, ფაშიზმ წინააღმდეგ „გადავარჩინოთ ამბანაგი ტელმანი!“.. მისალმება გაუგზავნა ავტონომიურ საბჭოთა მეურნეობის მიერეულ საკვანძო ყინულსაბრიკ „ბაიერიაფ“ — „დიდი საქმის მეზობლებო“, შეეხვია და ფოტოსურათები გადაიღო სანატორიუმის დამსვენებლებთან პიონერებს, სტუმრად რომ ეწვივნენ, მოუთხრო თავის ბავშვობაზე, „კაპიტალისტური ქვეყნების ბავშვთა მძიმე, ულუხარული ცხოვრებაზე. დიმიტროვმა დაათვალიერა ბაკურიანი, ნაბეღლი, სურამი, აბასთუმანი.

საქართველოში გიორგი დიმიტროვი ხშირად იგონებდა სამშობლოს, რაშიც ხელს უწყობდა აქაური ადგილები და ხალხი. ერთხელ, მოგზაურობისას მან თქვა: „თავისი სისადავით და გზნებით ქართველები ჩემს ქვეყანას, ბულგარეთს ბულგარეთის მაგონებენ. კარგია საქართველო, მაგრამ ბულგარეთიც ლამაზია...“.

29 აგვისტოს თბილისში ჩამოვიდა ბორჯომიდან მოსკოვს მიმავალი დიმიტროვი. მას რკინგზის სადგურში დახვედნენ ამიერკავკასიისა და საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე, ამიერკავკასიის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე გ. მუსაბეკოვი, საქართველოს სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი, საქართველოს პროფსაბჭოს მდივანი ბ. სტერნი.

1940 წლის ოქტომბერში დიმიტროვი იყო გაგრაში, დათვალიერა ციტრუსების საბჭოთა მეურნეობა, რიწის ტბა, მოინახულა სოფლები. ხალხი ფეხდაფეხ დაყვებოდა: ყველა სთხოვდა ლაიფციგის პროცესზე მოეთხრო. ყველგან სანაკვნეთ სტუმართმოყვარეობით ხვდებოდნენ. ხალხს ალტაიებას საზღვარი არ ჰქონდა.

1935 წლის აგვისტოში მოსკოვში გაიმართა კომენსტიტრი ინტერნაციონალის VII კონგრესი. ძირითადი მოხსენებით „ფაშიზმის შემოტეკვა და კომენსტიტრი ინტერნაციონალის ამოცანები მუშათა კლასის ერთიანობისათვის ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში“, გამოვიდა დიმიტროვი. კონგრესის შემდეგ კომენსტიტრი ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტის პლენუმმა ერთხმად აირჩია დიმიტროვი კომენსტიტრი ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტის გენერალურ მდივნად.

1937 წლის დიმიტროვი აირჩიეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად. 1943 წლის მაისში, კომინტერნის დაშლის შემდეგ, ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტში შეიქმნა საერთაშორისო ინფორმაციის განყოფილება, რომელსაც მალე სათავეში ჩაუდგა დიმიტროვი. იგი ხელმძღვანელობდა ბულგარეთის მუშათა პარტიის (კომენსტიტების) და ყველა ბულგარელი პატრიოტის ბრძოლას, რომელნიც იარაღით ხელში აღსდგნენ გერმანელ ოკუპანტთა წინააღმდეგ. ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში თვალსაჩინო დამსახურებისათვის დიმიტროვი 1945 წელს დაჯილდოვდა ლენინის ორდენით.

1944 წლის 9 სექტემბერს დადგა დაუვიწყარი, დიდებული დილა. ბულგარეთში აჯანყებამ სამბოლოოდ გაიმარჯვა, სახელმწიფო ხელისუფლება ხალხის ხელში გადავიდა. ქვეყანაში გამარჯვების მზე ამობწყინენა. ასრულდა ბრძოლაში დაღუპულთა ოცნება.

1945 წლის 4 ნოემბერს დილით მოსკოვიდან სოფიაში გაფრინდა თვითმფრინავი. მასში იმყოფებოდა გიორგი დიმიტროვი, რომელმაც ტოდორ ჟივკოვის მოხდენილი სიტყვებით რომ ვთქვათ, „მტკიცე ხელით წმიანეთა სამშობლო სოციალიზმამდე“.

გიორგი დიმიტროვი, როგორც ბულგარეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი და მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე, სიცოცხლის უკანასკნელ წუთამდე სათავეში ედგა ბულგარეთის აღორძინებას.

ისტორიამ შემოინახა მისი მგზნებარე სიტყვები: „ბულგარეთი ხალხისათვის საბჭოთა კავშირთან მეგობრობა ისეთივ აუცილებელია, როგორც მზე და ჰაერი ყველა ცოცხალი არსებისათვის. დაე, საუკუნეებმა შემოინახონ ეს დიდი მეგობრობა“. დღესაც დიდებულად ღიერს დიმიტროვის სიტყვები, რომლითაც, იგი ახალგაზრდობას მიმართავდა: „ოქიო თქვენ, რომ მე ყოველდღე მიხდება სწავლა? ხანდახან ძალიან მეჭირს. ბევრი სერიოზული პრობლემა აღმოჩნდება ხოლმე. როგორ გადავჭრა უკეთ და სწორად? ასეთ დროს ლენინს მივმართავ, მასთან ვეძიებ სწორ პასუხს და ვფიქრობ როგორ მოიქცეოდა ის ჩემ ადგილას? მთელი გულით გირჩევთ: ისწავლეთ ვლადიმერ ილიას ძე ლენინისაგან“.

იფიშენენ: ოსლოებოდა 1946 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი. ტრიბუნაზეა დეპუტატი სოციალ-დემოკრატიული პარტიისაგან, რომელმაც მკაცრად გააკრიტიკა უმაღლესი სამეურნეო საბჭო, დღემდე არ არის შედგენილი ქვეყნის ეკონომიური აღდგენის გეგმამ. ორატორსა და დობრი ტერპეშევს შორის გაიმართა კამათი. ამბანაგი დიმიტროვი, რომელიც მოთმინებით ისმენდა ორივეს რეპლიკებს, მშვიდად და მტკიცედ ამბობს:

„მოთმინეთ, ბაი დობრი, მოთმინეთ“.

მაგრამ დობრი ტერპეშევი აღშფოთებით იცცადებდა, რომ ორატორი არ ამბობს სიმართლეს. მაშინ დიმიტროვმა მიმართა მას და სხვა დეპუტატებს ცნობილი რეპლიკით: მინისტრი ვალდებულია მოთმინებით მოისმინოს კრიტიკა მაშინაც კი, როდესაც იგი სამართლიანი არ არის.

გიორგი დიმიტროვი 1949 წლის 2 ივლისს გარდაიცვალა. ბულგარელი ხალხის მრავალსაუკუნოვან ისტორიაში ძნელად თუ მოიპოვება გიორგი დიმიტროვზე უფრო პოპულარული და საყვარელი პიროვნება — ადამიანი, რომელიც სიცოცხლეშივე იქცა ლეგენდად.

მოდგამ დარჩება ქაცის სახელი, რომელიც, ასი სიცოცხლე რომ ჰქონოდა, ისევე ბულგარეთს, პარტიას, ხალხს შესწირავდა.

18 ივნისს გიორგი დიმიტროვის დაბადებიდან 100 წელი შესრულდება.

მთელი საკავშირო ვრძელდება ამბავი ლეგენდარული ცხოვრება ეროვნდება და საუკუნეებს იცოცხლებს.

ფილიპე მახარაძე,
ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალის დირექტორი.

სამეცადინო დასკვნა

ზურაბ ალექსანდრეს ძე პატარიძის სიკვდილის მიზეზის შესახებ

1982 წლის 5 ივნისს ს. ა. პატარიძეს საავტომობილო კატასტროფის გამო მოუვდა მძიმე კომბინირებული ტრავმა, რის შედეგადაც დაუზიანდა თავის ტვინი, ფეხები და შინაგანი ორგანები, რასაც მოჰყვა მასიური შინაგანი სისხლის ჩაქცევები.

სარეანიმაციო ღონისძიებებსა და ოპერაციულ ჩარეკვას, რაც 15 საათის განმავლობაში მიმდინარეობდა, სტაბილური დადებითი შედეგები არ მოპყოლია. ზ. ა. პატარიძის მდგომარეობა პროგრესულად უარესდებოდა და 1982 წლის 5 ივნისს 21 საათზე იგი გარდაიცვალა.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი გ. ლეონავა; საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსთან არსებული მე-4 მთავარი სამმართველოს უფროსი თ. თოფუჩიშვილი; სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსთან არსებული მე-4 მთავარი სამმართველოს მთავარი ქირურგის მოადგილე, სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი ვ. შიოდორაშვი; სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსთან არსებული მე-4 მთავარი სამმართველოს მთავარი რეანიმატოლოგი, სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი გ. რინაბოვი; საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, პროფესორი ო. ღუდუშაური; პროფესორი ბ. ცხაკაია; პროფესორი ა. ლაფუჩავიანი; დოცენტი გ. ჩაბუნაშვილი; პროფესორი ო. სიბაუ; პროფესორი თ. დეკანოსიძე; დოცენტი რ. ბეგენაძე; მკურნალი ექიმი ვ. დოლიძე-ჭილაია.

საქართველოს ლენინური ალმა
ფაქტები
ადამიანები
ცხოვრება

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲔᲓᲐᲛᲘᲬᲘᲡ ᲖᲣᲠᲒᲖᲔ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲔᲓᲐᲛᲘᲬᲘᲡ ᲖᲣᲠᲒᲖᲔ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲞᲠᲔᲡᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲐᲛᲝᲣᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲜᲤᲚᲘᲥᲢᲘᲡ ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲔᲑᲘ ᲒᲕᲐᲪᲐᲜᲔᲑᲔᲜ

ᲤᲐᲥᲢᲔᲑᲘ ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲔᲑᲘ

ᲐᲮᲚᲝ ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗᲘ

ᲘᲡᲠᲐᲔᲚᲘ ᲨᲔᲘᲭᲠᲐ ᲚᲘᲑᲐᲜᲘᲡ ᲨᲘᲜᲐᲨᲘ

ᲑᲔᲘᲠᲣᲗᲘ. ისრაელის შეიარაღებულმა ძალებმა დაიწყეს ფართო მასშტაბის აგრესია ლიბანელ-ᲞᲐᲚᲔᲡᲢᲘᲜᲔᲚᲘ ᲐᲠᲐᲑᲗᲐ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ წინააღმდეგ. ისრაელის ჯარების ჯავშანტანკო ქვეითნაოყოფებმა უხეშად დაარღვიეს ლიბანის სუვერენული უფლებები და გადალახეს მისი სახელმწიფო საზღვარი და დაიწყეს ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ტერიტორიის სიღრმეში შეჭრა.

ლიბანში მყოფი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წარმომადგენლის ცნობით, შეჭრაში მონაწილეობს ისრაელის ორი ჯავშანსატანკო ბრიგადა და მოტორიზებული ქვეითი ჯარის ბატალიონი. პირველმა ბრიგადამ 100 ტანკისა და 100 ჯავშანტრანსპორტიორის შემადგენლობით მიაღწია ქალაქ ტირის ლიბანის ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე. ქალაქში გაჩაღდა ქუჩის ბრძოლები. მეორე ბრიგადა მიემართება დასახლებულ პუნქტ თა-თეიბეს მიმართულებით. მოტორიზებული ქვეითი ჯარის ბატალიონი მიიწევს აღმოსავლეთით სოფელ შუბასაკენ. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წარმომადგენელმა თქვა, რომ ისრაელის ტანკები შემჩნეულია აგრეთვე მდინარე ლიტანის რაიონში.

ლიბანის მონაცემებით, ლიბანის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე შეჭრილი ისრაელის ჯარების რიცხვი დაახლოებით 20 ათასაკაცს შეადგენს.

ლიბანის 38 ქალაქისა და სოფლის მცხოვრებთა წინააღმდეგ აგრესორებმა გამოიყენეს ისეთი ბარბაროსული საშუალებები, როგორიცაა საფანტიანი და მსხვრევადი ბომბები. წინასწარი არასრული მონაცემებით მშვიდობიან მოსახლეობას შორის მსხვერპლი შეადგინს 220 დახოცილსა და 400 დაჭრილს.

ისრაელმა მალიანად უგულებელყო გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს მოწოდება შეეწყვეტა ცეცხლი გასული კვირის 6 საათისათვის ადგილობრივი დროით. უფრო მეტიც, საბჭოს გადაწყვეტილების საწინააღმდეგოდ, მან გაიფართოვა ლიბანის ტერიტორიის დაბომბვისა და ცეცხლის დაშენის მასშტაბი ზღვიდან და ჰაერიდან.

შეჭრა, რომელიც ისრაელმა განახორციელა შეეროვებული შტატებიდან მიღებული იარაღის დახმარებით, კოორდინირებული იყო. ამერიკის შესაბამის საბასტრებთან. კერძოდ, ეს საკითხი, როგორც აქ მიაჩნიათ, განიხილეს საომარი კონსულტაციების დროს ტელ-ავივსა და ვაშინგტონს შორის, რომლებიც წინ უსწრებდა აგრესიის დაწყებას.

შეჭრის დროს ტელ-ავივი ფართოდ იყენებს სამხრეთლიბანელ სეპარატისტთა ქვეგანაყოფებს, რომლებსაც მეთაურობს ს. ჰადადი. ისრაელი მათ ამარაგებს თავისი ამერიკელი იარაღით და ამ ძალების ამედი აქვს ინტერვენციონისტულ ოპერაციებში.

ᲑᲔᲘᲠᲣᲗᲘ. აქ გაიმართა ლიბანის ეროვნულ-პატრიოტული ძალების ცენტრალური პოლიტიკური საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის სხდომა. ახალი აგრესია, ნათქვამია სხდომაზე მოწონებულ განცხადებაში, ხორცელდება ვაშინგტონში მიღებული და ტელ-ავივსა და ვაშინგტონს შორის, ამ ორგანიზაციის წევრებმა თეირანის ცენტრში მოკლეს ორი პოლიციელი ოფიცერი, აგრეთვე საპატრიოტო პოლიციის სამმართველოს პოლიტიკურ-იდეოლოგიური განყოფილების ხელმძღვანელი.

ᲨᲔᲛᲝᲗᲮᲕᲔᲕᲐ

ᲠᲗᲣᲚᲘ ᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. ჩრდილოეთის შეიარაღებული ძალების ქვეგანაყოფებმა, რომლებსაც ყოფილი თავდაცვის მინისტრი ბოსენ ᲛᲐᲠᲘ მეთაურობს, კონტროლი დაუწესეს ჩადის დედაქალაქს ნჯამენას. როგორც ფრანს პრესის საგანგები ნჯამენიდან იუწყება, გარდამავალი მთავრობის მეთაურის ფუკუნი უეცდეს ჯარებს ფაქტობრივად წინააღმდეგობა არ გაუწევიათ. გ. უედდეის ადგილსამყოფელი გაურკვეველია, აღნიშნავს საგანგები.

● ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲘ

ᲠᲔᲚᲘᲒᲘᲣᲠᲘ ᲨᲔᲢᲐᲙᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲓᲔᲚᲘ. ქალაქ ფუულგარიშარიეში (ᲓᲐᲰᲐᲠᲘᲡ ᲨᲢᲐᲢᲘ) რეაქციონერების შედეგად მოხდა რელიგიურ-თემობრივი შეტაკება. მოკლულია შვიდი კაცი. ქალაქში შემოღებულია კომენდანტის საათი. დაპატიმრებულია შეტაკების პროვოკაციულად გამოწვევაში ეეჭმიტანილი 100 კაცი.

ᲣᲪᲮᲝᲔᲚᲘ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘ ᲐᲭᲐᲠᲐᲨᲘ

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ. იმყოფება სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს პრესის განყოფილებასთან აკრედიტებული საზღვარგარეთის რიგი ქვეყნების ჟურნალისტთა ჯგუფი. მათ შორის არიან ავსტრალიის, დიდი ბრიტანეთის, დანიის, ნორვეგიის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, ფინეთის, შვეიცარიის, იაპონიის გაზეთებისა და დეკანოზთა საგაზეთების ჟურნალისტები.

სტუმრები გაეცნენ ბათუმის ღიარშესანიშნაობებს, იყვნენ ბათუმის ოკეანარიუმში, დაესწრნენ კონცერტს ვ. ი. ლენინის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა პარკის „მწვანე“ თეატრში.

გაიმართა შეხვედრა აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარესთან ი. უნგიაძესთან. მან ჟურნალისტებს გააცნო აჭარის ასს რესპუბლიკის სოციალური და ეკონომიკური განვითარება, ავტონომიური რესპუბლიკის მშრომელთა წარმატებანი საბჭოთა ხელისუფლების წლებში.

სტუმრებმა იმოგზაურეს ქობულეთისა და ბახჩისის რაიონებში.

● ᲘᲢᲐᲚᲘᲐ

რ. რეიგანის ᲕᲘᲖᲘᲢᲘ

ᲠᲝᲛᲘ. აქ ხანმოკლე ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოვიდა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი რ. რეიგანი. ვიზიტამდე დიდი ხნით ადრე იტალიის დედაქალაქში უსაფრთხოების საკანონმდებლო ღონისძიებები განახორციელეს. ამერიკელი პრეზიდენტი იძულებულია აქ მხოლოდ ვერტმფრინავით ან ჯავშანიანი ავტომანქანით იმგზაროს.

„არ გვინდა ომი, ძირს იმპერიალიზმი!“, „ჩვენ რეიგანის ჩამოსვლის წინააღმდეგი ვართ!“, „არ გვინდა ამერიკული რაკეტები!“ — ასეთი ლოზუნგებით გაიმართა რომში საერთო-ეროვნული მანიფესტაცია, რომელშიც 300 ათასამდე კაცი მონაწილეობდა. საპროტესტო დემონსტრაცი

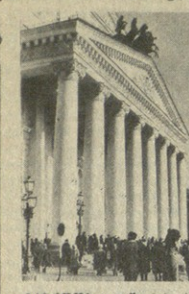

საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრის გასტროლები თბილისში, რომელიც 12 ივნისს დაწყებული, მუსიკალური ხელოვნების დღესასწაულად გადაიქცევა. გულუოდ, ტრადიციული სტუმართმოყვარეობით მიიღებს საქართველოს საზოგადოებრიობა იმ თეატრის სახელგანთქმულ მსახიობებს, რომელსაც საბჭოთა კავშირში უწოდებენ რუსეთის ოპერისა და ბალეტის აკადემიას.

... სსრ კავშირის სახელმწიფო აკადემიურმა თეატრმა მესამე ასწლეულში შეაბიჯა. სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრის სცენაზე დიდება პირველი რუსული ოპერები, გლინკას, ჩაიკოვსკის, დარგომიჟსკის, მუსორგსკის უკვდავი ნაწარმოებები. მის სცენაზე მღეროდნენ ვ. პეტროვი, თ. შალიაპინი, ა. ნეჟდანოვა, ლ. სობინოვი, ცაცვეიდნენ ე. სანკოვსკაია, ე. გელცერი და ვ. ტიხომიროვი...

დიდი ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ თეატრმა ფართოდ გაუღო კარი ახალ მაყურებელს და იგი პირველად გახდა ხელმისაწვდომი მშრომელთა ფართო მასებისათვის. ფასდაფდებელი დახმარება გაუწია მას ვ. ი. ლენინმა. დიდი თეატრის იმდროინდელი დირექტორი ე. მაღინოვსკაია იგონებდა: **„ელადმირ ილიას ძემ მაშინვე დაგვისახა გზა, რომლითაც უნდა გვევლო, რათა გადადგეტანა მძიმე წლები და შეგვენარჩუნებინა აკადემიური თეატრები. გარდა ამისა, მან შემოგვთავაზა ყოველ კვირას გვეცნობებინა მისთვის ჩვენი სიძნელეების შესახებ და ალგვთქვა დახმარება მომავლისათვის“.**

სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრის ისტორია საბჭოთა პერიოდში — ეს არის რუსული და დასავლეთ ევროპის მუსიკალური კლასიკის, ს. პროკოფიევის, დ. შოსტაკოვიჩის, ბ. ასაფიევის, ზ. ფალაშვილის, ბევრი სხვა საბჭოთა კომპოზიტორის ოპერებისა და ბალეტების ახალი დადგმები, ნიჭიერი მსახიობების პლეადის გამოჩენა, ტრიუმფული გასტროლები მსოფლიოს ქვეყნებში. ჩვენი პლანეტის ჩრდილოეთ პოლუსსაც

ᲓᲦᲔᲡᲐᲡᲬᲐᲣᲚᲘ ᲓᲦᲔᲡᲐᲡᲬᲐᲣᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜ

უხილავს დიდი თეატრის მსახიობთა ჯგუფი, რომელიც იქ გამოდიოდა მოდრეიფე სამეცნიერო საგზაურის მოზამთრეთა წინაშე...

თითქმის ყოველდღე რვა ათასი მაყურებელი ესწრება სახელგანთქმული თეატრის სპექტაკლებს სვერდლოვის მოედანზე მდებარე ძირითად შენობასა და კრემლის ყრილოებათა სასახლეში. თეატრის მსახიობები მონაწილეობენ უდიდეს ფესტივალებში, დათვალიერებებში, კონკურსებში.

დიდი თეატრი მჭიდროდ არის დაკავშირებული ყველა მოკავშირე რესპუბლიკის მუსიკალურ თეატრებთან. სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრი მომღერალთა მრავალი თაობის „სასტარტო მოედანი“, ჩამოყალიბების სკოლაა. აქ ოჩრდებოდა და იწრთობოდა ჩვენი თანამემამულეებიც — დ. გაძრეკელის, დ. მჭიდლიძის, დ. ანდღულაძის, დ. ბადრიძის, ბ. კრავეიშვილის, ზ. ანჯაფარიძის, დირიჟორ ო. დიმიტრიადის ნიჭი. უფროსი თაობის ტრადიციების ღირსეული გამგრძელებლები არიან სსრ კავშირის სახალხო არტისტი ზ. სოტკილავა და რსფსრ დამსახურებული არტისტი მ. ქასრაშვილი. დიდი თეატრის დასში მოღვაწეობენ ლ. ჯაფარიძე და მ. თომაძე.

12-19 ივნისს თბილისის ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრის სცენა მოსკოველ მსახიობთა გაჯარგულებაში იქნება, რომლებიც აქ წარმოდგენენ თავიანთი ფართო რეპერტუარის საუკეთესო სპექტაკლებს. საგასტროლო ფიშაში ო. თაქთაქიშვილის **„მთვარის მოტაცება“,** რომელითაც იხსენებს მუსიკალური დღესასწაული, ჩაიკოვსკის **„ევგენი ონეგინი“,** პუშინის **„ტოსკა“,** თეატრის ახალი ნაშუშვარი — ვერდის **„რეკვიემი“.** საბჭოთა ვოკალური ხელოვნების — ოსტატთა მონაწილეობით **„ᲡᲐᲡᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ ᲞᲘᲠᲘ“.** — **გვიახარებს შეხვედრა მუსიკალურ საქართველოსთან, რომელიც მოდგამ გვასაჩუქრებდა ბრნყინვალე მოღერლებითა და კომპოზიტორებით. ეი უკვე რამდენიმე სეზონია ჩვენს რეპერტუარს ამშვენებს ო. თაქთაქიშვილის ოპერა „მთვარის მოტაცება“. კომპოზიტორს ამ და სხვა ნაწარმოებებისათვის მიენიჭა ლენინური პრემია. თუმცა ჩვენი გასტროლები რესპუბლიკის დედაქალაქში ხანმოკლეა, ისინი მრავალფეროვანი იქნება.**

სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრის გასტროლებზე გვესაუბრება საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრი **ო. თაქთაქიშვილი:**

— თბილისში დიდი თეატრის საოპერო დასის გამოსვლა უდიდესი მოვლენაა საქართველოს კულტურულ ცხოვრებაში. დღეს ჩვენ ვიგონებთ იმ ნელილს, რომელიც შეიტანა საბჭოეთის, უფრო ფართო მნიშვნელობით რომ ვთქვათ, მსოფლიო კულტურის განვითარებაში ამ შემოქმედებითმა კოლექტივმა. მისი ტრადიციები, გამოცდილება და ოსტატობა უკვე დიდი ხანია ჩვენი საერთო სიამაყე გახდა. თეატრის ეს წარმატებები მთელი საბჭოთა ხელოვნების მიღწევაა. ღრმად შინაარსიანმა სპექტაკლებმა, უმაღლესმა მუსიკალურ-სცენურმა კულტურამ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის მილიონობითი მაყურებლის ერთსულოვანი აღიარება მოიპოვა. მოელვარებით ველით შეხვედრას თეატრის კოლექტივთან, რომელშიც ჩვენი თანამემამულეები ზურაბ სოტკილავა და მაყვალა ქასრაშვილიც არიან.

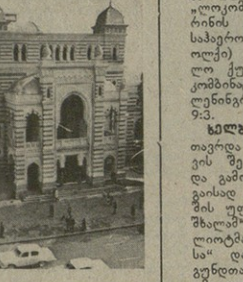

ᲡᲐᲢᲣᲠᲜᲘᲠᲝ ᲞᲝᲠᲑᲘᲢᲐ

ᲐᲠᲐᲠᲐᲢᲘᲜᲘᲡ ქალაქ [illegible] ტორი წარმატებით [illegible] თბილისელებს [illegible] გამართეს „საკონცერტო „ᲐᲠᲐᲠᲐᲢᲘᲜᲘᲡ“ გამოთამაშებაში მეორე ადგილი მოიპოვა ფატიმა სულაქველიძემ (ქალთა ერთიერკაზეში), მესამე ადგილებზე გამოვიდნენ ზურაბ ნიკოლაშვილი და დავით გაგოშვილი (ვაჟთა წყვილებში), ბალეტ ფარიბოვი და კარინე სარქისიანი (შერეულ წყვილებში).

ᲠᲔᲙᲝᲠᲓᲘ. მოსკოვში. გრძელდება საკავშირო ჩემპიონატი. მეორე ტურის შეხვედრა თბილისის „ლოკომოტივსა“ წაიყარა ი. გეგეჭკორის სახელობის სამხედრო-სპორტო აკადემიის (მოსკოველ ოლქი) გუნდთან — 6:19, ხოლო ქუთაისის სახლმშენებელი კომბინატის კოლექტივმა მოეგო ლენინგრადის „პრიმორეცს“ — 9:3.

ᲮᲔᲚᲜᲐᲠᲗᲝ. თბილისში დამთავრდა ვაჟთა ოთხი კოლექტივის შეჯიბრება, რომელსაც უნდა გამოეკვეთა ვინ მოიპოვებდა გაისად უმაღლეს ლიგაში თამაშის უფლებას. თბილისის „ქარაშვალამ“ და ჩელიაბინსკის „პოლიოტმა“ შაულიაის „ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲡᲘᲡᲐ“ და ლეონიეთ არმიელების გუნდთან პაემრობაში შეძლეს უმაღლეს ლიგაში დარჩენა.

ᲓᲔᲓᲐᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲐᲤᲘᲨᲐᲡᲗᲐᲜ

ᲐᲛ ᲬᲚᲘᲗ ჩვენ ყველანი სასიკეთოდ დავიჭერთო, წერდა მ. ცვეტაევა ა. პუშკინის გარდაცვალების თაობაზე. ილია ჭავჭავაძისათვის გამიზნულმა ტყიბილ მართლაც ყოველი ქართველი სასიკეთოდ გამიტეხა, რადგანაც უპირველესი მამეულიშვილი და ერის წინამძღოლი ამოიღო ნიშაანში. ამ ბანზყობილებას ბადებს მარჯანიშვილისა ახალი სპექტაკლი „ასის წლის წინათ“. რეჟისორმა თემურ ჩხეიძემ სწორედ იმდროინდელი საზოგადოების მიყურებელი მაჯისცემა გიიგდა ანიშნეგდ. საგულდაგულოდ გადიდებულ ფოტოზე იმეამინდელი ენნიათოდ ბარინდული საზოგადოებაა ფიქსირებული. ეს ფოტო ერთ-ერთ ეს-ეთეტიკა მსახიობი-მოქალაქის სრულიად ჩამოყალიბებული პოზიციის არსებობას ეულისსმობს. აქ მსახიობი-პიროვნება უნდა იდგეს სცენაზე და სპექტაკლს ყოველი სასიცოცხლო პერიპეტია მისი აზროვნების პრიზმაში უნდა იყოს გარდატეხილი. ასეთი მსახიობი-მოქალაქე დგას სცენაზე მარჯანიშვილეთა სპექტაკლში. თენგიზ არჩვაძის შესრულებაში უპირველესად გვიტყველებს მსახიობის უნარი — დაინახოს სამყარო მოაზროვნე მამულიშვილის თვალით და ყოველი ნიუანსი შესაძრნევი გაგიდოს მაყურებლისათვის. მსახიობმა პიროვნული ენერგია ჩაიბერა თავის ეპიზოდებში და საცნაური გახადა სპექტაკლის ავტორის პოზიცია. სწორედ მსახიობის შესრულების შეგვეძლებინა ეს ეპიზოდები ერთ-ერთ ეს-ეთეტიკურ ერთეულად, ამ ეს-ეთეტიკის ორგანული ტენდენციური რეჟისურა ორგანულად შეეთავსებდა შეერთის ტენდენციურობას.

თ. არჩვაძე „მაზეპის“ წარმოდგენაში“ ავტორს არ წარმოგვიდგენს. აქ ტრადიციულ „ნამდვილობას“ შეეწევა ილიას რამდენიმე თვისების წარმოდგენის ცდა. სიდინჯე, დაფიქრებული შეუპოვრობა, ფლეგმატიული სიმართლის დაუფარველად თქმის უნარი, საქმისა ქადაგებისადმი მისწრაფება. ვფიქრობ, ამ თვისებათა ერთობლიობამ შეგვგარნობინა ილიას აზროვნების ფილოსოფიური სიღრმე, რომელიც ასე ორგანულად გვითავსება თ. არჩვაძეს. მისი უშეალო მიმართება მაყურებლისადმი ალვსილია მღელვარე ფიქრით, მისი ემოციის გარეგნულ სიდარბაისლეში აზრის მოძრაობა და ცვლა მოძრაობა იკითხება, რაც მსმენელისაგან ხდის თავად ბერსონაყსაც და მთლიანად მოელენასაც.

გამორჩეული ბრალდება, ლაკონური გარეგნული მინახაზი მაყურებლის ყურადღებას იპყრობს და ავტორი-არჩვაძის შინაგან სამყაროში მბრძანგარაზრს დაუფარველად შეგვგარძნობინებს. თ. არჩვაძის პერსონაჟი სპექტაკლს კამერტონს წარმოდგენს, იგი თავად არის მონოლოგური ძალა, რომელიც ცდილობს ერთიანი აზრისაკენ წარმართოს სპექტაკლი. შეიგალ ქანდაკებასავით ალმართული მისი ავტორი საზოგადოებრივი აზრის ᲪᲘᲜᲐ ორიენტრის წარმოადგენს. როლისა და მსახიობ-პიროვნების შორის არსებულ დისტანციაში ჭარბად გამოსჩენილ მსუბუქი ირონიაც, ტკივილიც და იუმორიც, ძალდაუტანებლად მიეკუნდება აქტიური ავტორისეული ანზრი, ამტერი რეჟისორისა და აქტიორული თავისუფალი ნების ჰარმონიულობა.

ორი დამოუკიდებელი შემოქმედის ნებაყოფლობითი გაერთიანების შედეგად ახმიანდა ილიასეული სიტყვა სცენაზე და ოთარაანთ ქვრივისა“ და „კაცია-ადამიანისათვის?!“.

რა თქმა უნდა, ქართული თეატრის რეპერტუარს მხოლოდ გაამდიდრებს ილია ჭავჭავაძის ეს საერთოდ ლესიკური პრობლემა არსებობა. მსახიობებს სამუაოლება მიეცემთ თავიანთი შესაძლებლობებში მოსინჯონ ლესიკური პერსონაჟთა ხორცშესხმის დროს. ასეთი მასალა უმეტეს წყაროა მსახიობის დაოსტატებისათვის, მარცხის შემთხვევაშიც კი ეს იქნება უდიდესი სკოლა ლიტერატურულ მასალაზე შემდგომ მუშაობის გამოცდილების შესაძენად, მაგრამ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში უპირველესად მტკიცედ უნდა განსაზღვროს ავტორისეული პოზიციისა და თანამედროვე საზოგადოებრივი აზროვნების შეხების მოვლენები, რათა სადღესაო ეტერადობა შეიძინოს სპექტაკლმა...

ვერიკო ანჯაფარიძის ყოველი გამოჩენა სცენაზე დღესასწაულია, დიდი თეატრალური დღესასწაული! მისი ყოველი ახალი როლი ადამიანის კიდევ ერთი ასპექტით დანახვას ემსახურება და სასმსახიობო ოსტატობის ახალ ეტიზონაზე აჩენს. ასეთ მოვლენად იქცა მისეული ოთარაანთ ქვრივიც მ. ჭიაურელის კინოფილმში. ბობოჭარი მარტოსულის, ძლიერი ნებისყოფის ადამიანის ცხოვრების ღიმილმტრიალის ახდენა მსახიობი ეკისნენ. პიროვნების შინაგანი მსხვრევის პროცესი ფართო მონასმებითა და ფაქიზი ნიუანსებით შეხამებით იყო ალბეჭდილი...

სპექტაკლში ასეთი კლასიკური სახით ახმიანდა ილიასეული ოთარაანთ ქვრივი, თავისთავად სინტეტრესო მსახიობური ნამუშევარი, მოკანდაკის მიერ ნაძერწი ეს ძლიერი ხასიათი სხვაგვარ სცენურ გარემოს ითხოვს, თითქოს ქვითა და ქირით ნაგებ გალავანში ნატიფი მარმარილოს ლოდია ჩატანებული. თავისთავად ორიგე ძლიერია და ორთავეს აქვს ირსებობის უფლება, მაგრამ მათი თანაარსებობისათვის სხვაგვარი ნაგებობაა საჭირო.

თ. სხირტლაძე ცდილობს ინდივიდუალური შეფერილობა მისცეს ბერის. იმდენად დიდია ვ. ანჯაფარიძის ეკრანზე განხორციელებული ხასიათიდან მიღებული შთაბეჭდილება, რომ ვასაგებია, რაოდენ რთულ ვითარებაში უხდებოდა როლზე მუშაობა მსახიობს... პირსმელი და ზოოსანი მისი ოთარაანთ ქვრივი განდეგილის შთაბეჭდილებას ტოვებს. ჯერ კიდევ ახალგაზრდა ქალის ღონა ძალები, მამაკაცური მტკიცე და ფართო ნაბიჯები შემფოთებასაც კი იწვევს. ამ ოთარაანთ ქვრივს თავის. სიმართლე აქვს, საკუთარი საზოგადოება და რა ხელი აქვთ ადამიანებს მის საუფლოსთან. ვფიქრობთ, მსახიობი ამ ეკვ განაკრძალის როლზე მუშაობას, მეტ შინაგან ძალას და სახიერ მინიშნებებს შეესძენს ხასიათს, რეჟისორთან ერთად ნაწარმოების სადღესასწაულო მნიშვნელოვან ფენებს ააზმიანებს, რაც კიდევ უფრო გამოკვეთილად გამოკვეთებს ანონშნული სათეატრო ესთეტიკისათვის ორგანულ თამაშის წესს.

კიდევ უფრო მეტად უნდა გამოიკვეთოს თეატრის პოზიცია „კაცია-ადამიანის?!“ სცენური ინტერპრეტაციის დროს. ვგრძენ, ანანის დაზუსტებით ბევრ სირთულეს გაართმევდა თავს შემოქმედებითი კოლექტივი. ილიას ძმაფრი ირონია თითქმის ცარაზამდეა აყვანილი; ბიპერბოლური აზროვნება მოქნეული სატვინაკვით მოსრავს საზოგადოების უმოქმედობას. სპექტაკლში მსახიობმა მსუბუქი ირონიით წარმოადგენენ ლუარსაბისა და დარეჯანის ცოლქმრული იდილიის ეპიზოდებს. ვგრძენ, ტრაგიკომედიის ანანი უფრო შეეფერება იმ მოკლეკეთბრივ სათქმელს, თავდაპირველად რომ ჩაიფიქრეს სპექტაკლის ავტორებმა. ამ სახეიერ მხატვრულ მინიშნებათა ფონს უთუოდ უფრო მხვილი სცენური მოქმედება შეეესაბამებოდა. დიახ, სიახტერესოა გ. ბერეკაშვილის მიერ მიკვლეული ამომსახველი საშუალებანი, რამდენიმე ზოსტად მიგნებული დეტალიც სრულიად ახალი ელფერით აყენებს ამ ალასიეურ პერსონაჟს. ამ ნიღბის ტრადიციულ ფორმასაც ამდიდრებს, მაგრამ სრულიად სხვა სპექტაკლის ნაწილს წარმოადგენს ისევე, როგორც ლ. ყარასაშვილის თოჯინად ქცეული დარეჯანი, მ. ციკლაურიშვილის მიერ სახიერად გამოამაბული ჭორიკანა ელისაბედის ნიღაბი, ნ. მამალაძის მხედელი მკითხავი, ან გულმხურვალე დათო — გ. ციცეკაშვილის შესრულებით და ან ვ. ოსაძის სათნო სოსია.

ამ შემოხვევაში, ალბათ, ს. ჭიაურელის შემოქმედებითმა ავტორიტეტმა განაპირობა რეჟისორის არჩევანი, მაგრამ, ჩემი აზრით, მისი ამტიორული ინდივიდუალობა ვერ გადაიხსნა ამ როლში. რაც მთავრია, დარეჯანისა და ლუარსაბის სახეში ემსაზრება და სასმსახიობო ოსტატობის ახალ ეტიზონაზე აჩენს. ასეთ მოვლენად იქცა მისეული ოთარაანთ ქვრივიც მ. ჭიაურელის კინოფილმში. ბობოჭარი მარტოსულის, ძლიერი ნებისყოფის ადამიანის ცხოვრების ღიმმსტრიალის ახდენა მსახიობი ეკისნენ. პიროვნების შინაგანი მსხვრევის პროცესი ტრაგემბმა, ზოგიერთი ფეხბურთელის უდისციპლინო საქეიფოში და „კოლექტივისგან დამოუკიდებელმა სხვა მიზეზებმაც. ამ სხვა მიზეზთაგან ორს ავგინშნავენ. გაიხსენეთ სულ ახლახანს ტაშკენტში „ფახთაქორთან“ და ალმა-ათაში „ყაირათთან“ გამართული ორი მატჩი. „ფახთაქორთან“ თამაშში არათუ თბილისელებს, საბჭოთა კავშირის ნებისმიერ გუნდს, თანაც თავისი საუკეთესო შემადგენლობებით, ძალიან უჭირთ თამაში და... ამიტომ თბილისელებმა რომ ეს შეხვედრა საგრძნობლად სახეშეცვლილი რაზმით (მათს რიგებში კიდევ ორი ახალი ფუბლიორ-დებიუტანტი გამოჩნნდა — არზიანი და გურული) წაიგეს, გარკვეული გამარჯვებელი ეა აქვს.

რაც შეეხება „ყაირათთან“ მატჩს, თბილისელები მას შეხვედრის ბოლო წუთამდე იგებდნენ ანგარიშით 2:1 და სწორედ ამ ბოლო წუთზე ხარკოველმა მსაჯმა სერგიეკომ სრულიად უსაფუძვლოდ დანიშნა 11-მეტრიანი საჯარიმო დინამოელთა კარში. ამის მოშუმე ყველა იყო, ვინც ტელეეკრანს ადევნებდა თვალს, როცა სვანაძის „უხეში თამაში“ ტელემეკნიკოსებმა ოთხჯერ გაიმეორეს. გიიხსენეთ წაწოლილმა რა სუფთად აართვა ბურთი შეტოქეს სკანაძემ, ისე რომ მოწინააღმდეგეს არ შეხებია, როგორ ატა ეს უკანასკნელი და ძირს დაშვებისას თავად ოგორ წაიფორხილა. გიიხსენეთ მსაჯის გადაწყვეტილებით გაოგნებულ თოთამაშეთა განცვიფრებული სახეებიც და... როცა ვიხსენებთ ამ ფაქტს ოთხჯერად გამეორებას, რბილად რომ ვთქვათ, კიდევ ერთხელ ვარწმუნდებით, თუ რა დიდი დაკვირვება მართებს არბიტრს საფეხბურთო მოედანზე შექმნილი სიტუაციების ფიქსირებისას. ასე მივიღეთ მოგების მაგვარად ფრე — ერთობ გულსატკენი და დამორგუნველი. რას იზამ, პენალტი გასაიგერებს ან ექვემდებარება. და მეორე. ამავე დროს, ჩვენი არბიტრები მეტწილად მართლა უხეშ მოთამაშეებს ერთობ ლიბერალურად ეპყრობიან. ქმაყოფილებთან სიტყვიერი გაფრთხილებებით და მაშინვე არ აღვვეთავენ ხოლმე ბინძურ თამაშს. შედეგად ფეხბურთელები პოლიკლინიკებისა და საავადმყოფოებს პაციენტები ხდებიან. წლევანდელ ჩემპიონატში ასეთი ლიბერალობის გამო ხომ რიგი მოთამაშეები ან დიდი ხნით (ბურაკაკი, ბესანოვი) ანდა სრულიად (გუცაევი) გამოაკლდენ ნაკრებს. საინტერესოა, ასეთი არბიტრები ვის წინაშეა ასსაშენ წყალს?

და ყველაფრის მიუხედავად, მაინც ოპტიმისტურად უნდა შეეხედოთ მომავალს. ამის საფუძველი „დინამოს“ აქვს. და ეს, რატომ: **ერთი** რომ, ბევრ სხვასთან შედარებით ნაკლები ქულები აქვს დაკარგული; **მეორე,** მსოფლიო ჩემპიონატის შემდეგ ყველა დინამოელი საბოლოოდ ერთად შეიკრიბება; **მესამე,** გამოჯანმრთელების გზაზეა გუცაევი, რომელიც ამ ერთთვიანი ანტარქტის დროს გუნდთან ერთად დღედღეზე ვარჯიშს შეუდგება (თბილისს „დინამო“ 10-დან 17 ივნისამდე აფხაზეთში ივარჯიშებს, 18 ივნისისთვის თბილისში დაგეგმილი აქვს ამხანაგური შეხვედრა თურქეთის საკუთრ გუნდთან და აგრეთვე რამდენიმე საკონტროლო შეხვედრა საქართველოს კოლექტივებთან); **მეოთხე** და ამასთან ნიშანდობლივი, პირველი წრის დარჩენილი 7 მატჩიდან თბილისელები ხუთს ბასპარეზზე გამართავენ და მხოლოდ ორს სტუმრად (ბინ შეხედებიან „ზენიტს“, „ნეფთჩის“, მოსკოვის „დინამოს“, „სპარტაკს“ და „ალარატს“, სტუმრად ითამაშებენ მოსკოველ არმიელებთან და მოსკოველ ტორპედოელებთან).

საქართველოს მეორე გუნდი — ქუთაისის „ტორპედო“ ძნელ დგომარეობაშია: იგი ამჟამად მეფეკქვსმეტე ადგილზეა. გუნდმა ჯერ კიდევ ვერ ითვისი თამაში, განსაკუთრებით მატჩის საწყის ტაპზე უჭირს მოქმედება და უფრო ხშირად საკუთარ კარში ბაგანელი გოლის შემდეგ აქტიურდება. შეიძლება პარადოქსი, მაგრამ გათამაშების საუკეთესო ბომბარდირები სწორედ ქუთაისელები — დარჯანია (7 ბურთი გაიტანა) და ბერეტელიძე (6) არიან. ეს ნიშანდობლივი ფაქტია, საჭიროა მობილიზება, ყველა რეზერვი, განსაკუთრებით შუა ხაზი ურთიერთმოქმედების დაბეგეზა. არ უნდა დავიიწყოთ, რომ მხოლოდ კარგად აწყობილ გუნდურ თამაშში იბრდება ოსტატი, წინააღმდეგ შემთხვევაში საწადელის მიღწევა შეუძლებელია. მხოლოდ ამის შემდეგ „ტორპედოს“ არ გაუქმირება უმაღლეს ლიგაში პობიციების განტაცება, და, უნდა ვიფარაფდოთ, რომ ამ პროგრამა-მინიმუმის შესრულებისთვის ქუთაისელი ფეხბურთელები თავს არ დაზოგავენ.

ჯერჯერობით კი იმედის თვალი მსოფლიო ჩემპიონატს მივაპყროთ...

ᲯᲘᲛᲨᲔᲠ ᲔᲜᲣᲩᲘᲫᲔ.

ᲪᲜᲝᲑᲐ ᲢᲣᲠᲘᲜᲘᲓᲐᲜ

ᲘᲢᲐᲚᲘᲘᲡ ქალაქ ტურინში დაიწყო მოჭადრაკე ვაჟთა საერთაშორისო ზონალური. სამი ტურის შემდეგ 2 ქულით ლიდერობს ო. პიუბნერი (გერ). მას დამამარცხა ბ. სპასკი, ლ. კავლეკთან (აშშ) და ლ. პოტიტინთან (უნგრეთი) კი ყაიმზე მეთანხმდა. 1,5 ქულა აქვს ლ. ლუბოვეინს (იუგოსლავია), რომელმაც ჯერჯერობით 2 პარტია თამამშა. მან მოუგო ა. კარპოვს და ყაიმით დაამთავრა შეხვედრა სპასკისთან. ოთხო ქულა აქვთ კავალეკს, პორტიშს და სპასკის. კავალეკი დაუზავდა პორტიშს და დასამთავრებელი აქვს შეხვედრა უ. ანდერსონთან (შვეიცარია). სპასკისა და ანდერსონის პარტია ყაიმით დამთავრდა. ანდერსონს ნახევარი ქულა აქვს და კარპოვთან და კავალეკთან ოთხთ გადადებული პარტია. კარპოვი მესამე ტურში თავისუფალი იყო.

რედაქტორი
Გ. ᲑᲔᲓᲘᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲨᲔᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲐ—ᲦᲔᲚᲕᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲡᲯᲘᲡ ᲓᲠᲝ

ᲧᲝᲕᲔᲚᲘ დღე, საათი თუ წუთი გვაახლოვებს ფეხბურთელთა ესპანეთის მსოფლიო ჩემპიონატს, 24 ქვეყნის მთავარი გუნდების იმ ასპარეზობის დაწყებას, რომელმაც მეთორმეტედ უნდა დაასრულოს ჩვენი პლანეტის უძლიერესი კოლექტივი. ამ უმნიშვნელოვანესი შეჯიბრების პირველ მატჩს, რომელიც ბარსელონაში 13 ივნისს არგენტინელ და ბელგიელ ფეხბურთელთა შორის გაიმართება, ბევრი ექვსი დღე გვაშორებს. ამ დღიდან მოყოლებული 11 ივლისამდე ფეხბურთის ქომაგთა ყურადღება მიპყრობილი იქნება ესპანეთისკენ, სადაც საბჭოთა ნაკრები შეეცდება უძლიერესთა კოპორტში დამკვიდრებას. სწორედ ამას, მსოფლიო ჩემპიონატისათვის საბჭოთა ნაკრების მზადების ამოცანას ექვემდებარება წლევანდელი საკავშირო ჩემპიონატის კალენდარიც. მზადების საკმაოდ ხანგრძლივ პერიოდში, ე. ი. იმ დროს, როცა უმაღლესი ლიგის გუნდები საშინაო საკვლევს არკვევდნენ, ქვეყნის წამყვანი კოლექტივების თოთამაშენი მეტწილად ნაკრებში იყვნენ. ცხადია, ამან ერთგვარი დაღი დასვა მთის ლოკალურ გეგმებს. ამ ბოლო წლების საკავშირო ჩემპიონატების ტრადიციული ლიდერების — თბილისისა და კიევის დინამოელთა კოლექტივების, მოსკოვის „სპარტაკის“, და ზოგიერთი სხვა კოლექტივის თამაში, მისი შინაარსი, მისი სამეფოროა ჩემპიონატის დღეებში დროდადრო ეჭვს იწვევდა. ყველამ იცის, რომ ძირითადად სწორედ ამ კოლექტივების მოთამაშეთაგან შედგება საბჭოთა ნაკრები. ჩვენ ხანგამოშვებით მოწმენი ვიყავით ამ გუნდების უფროსი თამაშისა, ცალკეული ჩავარდნებისაც. ამასობაში დაწინაურდნენ „არარატი“, მინსკის „დინამო“, „მეტალისტი“ და „ფახთაქორი“. ამ კოლექტივებიდან ან საერთოდ უმაღლესი ლიგის თვრამეტივე გუნდიდან ყველაზე ნაკლები ქულა (7) მინსკელებს აქვთ დაკარგული და ამ მხრივ შემდგომი წარმატების ხელსაყრელი პერსპექტივები ექნებთან. დაკარგული ქულების მიხედვით სხვებთან შედარებით კარგი მდგომარეობა აქვთ აგრეთვე კიეველებს (8 ქულა), ერევნელებს და თბილისელებს (9-9), ხარკოველებს და სპარტაკელებს (10-10) ქულა. ეტაპობა ჩემპიონატის განახლებისას სწორედ ამ კოლექტივებს შორის ვაიმართება შეუპოვარი მეტოქეობა.

ამ ფონზე ქართული ფეხბურთის ქომაგებს უწინარესად თბილისის „დინამოსა“ და ქუთაისის „ტორპედოს“ შემდგომი ბედი გვალელვებს. თბილისის „დინამოს“ რომ ათი მატჩის შემდეგ მხოლოდ 11 ქულა აქვს, განსაკუთრებულ მიღწევათა კატეგორიას ვერ მივაკუთვნებენ. ის მარტო ზემოყოლიმნიერი მიზეზით როდია გამოწვეული. გუნდს შესაძნელად მოუცარა ხელი სხვადასხვა მიზეზთ მის შემადგენლობაში მოთამაშეთა ხშირმა ცვლამ, ხშირმა ტრანსფერმა, ზოგიერთი ფეხბურთელის უდისციპლინო საქეიფოში და „კოლექტივისგან დამოუკიდებელმა სხვა მიზეზებმაც. ამ სხვა მიზეზთაგან ორს ავგინშნავთ. გიიხსენეთ სულ ახლახანს ტაშკენტში „ფახთაქორთან“ და ალმა-ათაში „ყაირათთან“ გამართული ორი მატჩი. „ფახთაქორთან“ თამაშში არათუ თბილისელებს, საბჭოთა კავშირის ნებისმიერ გუნდს, თანაც თავისი საუკეთესო შემადგენლობებით, ძალიან უჭირთ თამაში და... ამიტომ თბილისელებმა რომ ეს შეხვედრა საგრძნობლად სახეშეცვლილი რაზმით (ბევრ ახალი ფუბლიორ-დებიუტანტი გამოჩნნდა — არზიანი და გურული) წაიგეს, გარკვეული გამარჯვებელი აქვს.

რაც შეეხება „ყაირათთან“ მატჩს, თბილისელები მას შეხვედრის ბოლო წუთამდე იგებდნენ ანგარიშით 2:1 და სწორედ ამ ბოლო წუთზე ხარკოველმა მსაჯმა სერგიეკომ სრულიად უსაფუძვლოდ დანიშნა 11-მეტრიანი საჯარიმო დინამოელთა კარში. ამის მოშუმე ყველა იყო, ვინც ტელეეკრანს ადევნებდა თვალს, როცა სვანაძის „უხეში თამაში“ ტელემეკნიკოსებმა ოთხჯერ გაიმეორეს. გიიხსენეთ წაწოლილმა რა სუფთად აართვა ბურთი შეტოქეს სკანაძემ, ისე რომ მოწინააღმდეგეს არ შეხებია, როგორ ატა ეს უკანასკნელი და ძირს დაშვებისას თავად როგორ წაიფორხილა. გიიხსენეთ მსაჯის გადაწყვეტილებით გაოგნებულ თოთამაშეთა განცვიფრებული სახეებიც და... როცა გიხსენებთ ამ ფაქტის ოთხჯერად გამეორებას, რბილად რომ ვთქვათ, კიდევ ერთხელ ვარწმუნდებით, თუ რა დიდი დაკვირვება მართებს არბიტრს საფეხბურთო მოედანზე შექმნილი სიტუაციების ფიქსირებისას. ასე მივიღეთ მოგების მაგვარად ფრე — ერთობ გულსატკენი და დამორგუნველი. რას იზამ, პენალტი გასაიგერებს ან ექვემდებარება. და მეორე. ამავე დროს, ჩვენი არბიტრები მეტწილად მართლა უხეშ მოთამაშეებს ერთობ ლიბერალურად ეპყრობიან. ქმაყოფილებთან სიტყვიერი გაფრთხილებებით და მაშინვე არ აღვვეთავენ ხოლმე ბინძურ თამაშს. შედეგად ფეხბურთელები პოლიკლინიკებისა და საავადმყოფოებს პაციენტები ხდებიან. წლევანდელ ჩემპიონატში ასეთი ლიბერალობის გამო ხომ რიგი მოთამაშეები ან დიდი ხნით (ბურაკაკი, ბესანოვი) ანდა სრულიად (გუცაევი) გამოაკლდენ ნაკრებს. საინტერესოა, ასეთი არბიტრები ვის წინაშეა ასსაშენ წყალს?

და ყველაფრის მიუხედავად, მაინც ოპტიმისტურად უნდა შეეხედოთ მომავალს. ამის საფუძველი „დინამოს“ აქვს. და ეს, რატომ: **ერთი** რომ, ბევრ სხვასთან შედარებით ნაკლები ქულები აქვს დაკარგული; **მეორე,** მსოფლიო ჩემპიონატის შემდეგ ყველა დინამოელი საბოლოოდ ერთად შეიკრიბება; **მესამე,** გამოჯანმრთელების გზაზეა გუცაევი, რომელიც ამ ერთთვიანი ანტარქტის დროს გუნდთან ერთად დღედღეზე ვარჯიშს შეუდგება (თბილისს „დინამო“ 10-დან 17 ივნისამდე აფხაზეთში ივარჯიშებს, 18 ივნისისთვის თბილისში დაგეგმილი აქვს ამხანაგური შეხვედრა თურქეთის საკუთრ გუნდთან და აგრეთვე რამდენიმე საკონტროლო შეხვედრა საქართველოს კოლექტივებთან); **მეოთხე** და ამასთან ნიშანდობლივი, პირველი წრის დარჩენილი 7 მატჩიდან თბილისელები ხუთს ბასპარეზზე გამართავენ და მხოლოდ ორს სტუმრად (ბინ შეხედებიან „ზენიტს“, „ნეფთჩის“, მოსკოვის „დინამოს“, „სპარტაკს“ და „ალარატს“, სტუმრად ითამაშებენ მოსკოველ არმიელებთან და მოსკოველ ტორპედოელებთან).

საქართველოს მეორე გუნდი — ქუთაისის „ტორპედო“ ძნელ დგომარეობაშია: იგი ამჟამად მეფეკქვსმეტე ადგილზეა. გუნდმა ჯერ კიდევ ვერ ითვისი თამაში, განსაკუთრებით მატჩის საწყის